

**ВПЛИВ ПРЕСИ УКРАЇНСЬКОЇ ДІАСПОРИ НА ФОРМУВАННЯ
ВІТЧИЗНЯНОГО ІНФОРМАЦІЙНОГО ПРОСТОРУ**

Невід'ємною складовою національного інформаційного простору є українські видання за кордоном. Саме вони фіксують соціально-економічні та культурно-духовні аспекти становлення української громади на території інших держав, висвітлюють події політичного, суспільного внутрішньодіаспорного і зовнішнього життя. Преса діаспори стає важливим чинником консолідації світового українства, виступає засобом самоідентифікації нації на просторах інтелектуальних надбань цивілізації та в контексті інтеграційних процесів, окрім цього діаспорні видання стають міжнаціональним конектором.

Враховуючи специфіку нашої історії, зокрема тривалий період бездержавності, коли українському народові нав'язували чужі ідеї та оцінки реальності, від нього приховували все, що могло б сприяти пробудженню національного духу, варто зауважити, що важливим вогником збереження етнічності та самобутності стали пресові видання української діаспори. Серед них помітну роль відіграла україномовна преса Франції, адже на відміну від еміграційної преси в Америці, періодика української громади в Європі була наскрізь політична. В 1918-1921 рр. у Франції було створено близько десяти політичних організацій, які видавали 8 періодичних видань, з яких головними стали "Тризуб" (тижневик Симона Петлюри) і «Українське слово» (тижневик, орган Головного проводу українських націоналістів у Парижі). Також вагомо вплинув на розвиток вільної української думки тижневик «Праця», який видається з 1913 р. в Бразилії. Основні теми газети: ідея соборності України; ідея збереження національної свідомості в діаспорі; ідея підтримання мови; історія українського народу, культури, літератури. Газета відрізнялась жанровим багатством та професійністю журналістів. Вона обмінювалася матеріалами з іншими газетами України – «Українське діло», «Українське слово». Життя етнічної батьківщини газета висвітлювала широко і агресивно по відношенню до комуністичного режиму, переслідувань українських діячів у СРСР. Проблеми українського дисидентства, які всіляко замовчувались у Радянському Союзі, стали відомими світовій спільноті саме завдяки висвітленню їх на сторінках «Свободи» – газети української діаспори у США.

Таким чином, простежуємо, що незалежна думка преси діаспори сформувала чималий відсоток підґрунтя для зародження вільного інформаційного простору в Україні, зберегла самобутні риси українства, які стали провідними для вітчизняних ЗМІ сьогодні. Наприклад, газета «Свобода», дотримуючись норм харківського правопису 1930 р., стала фундатором сучасних тенденцій незрусифікованої мови. За її зразком з 2000 року телеканал СТБ використовує окремі правила цього правопису, зокрема, передача грецької літери θ через «т», а не через «ф» (ефір – етер; Ефіопія – Етіопія; кафедра – катедра тощо).

Науковий керівник – Кривошея Г.П., д.і.н., проф.